

Oorlog, corona, hoge grondstofprijzen, inflatie en haperende toeleveringsketens. De ontwikkelingen in het nieuws geven voldoende aanleiding tot onrust en bezorgdheid, ook bij bestuurders van beursvennootschappen en hun aandeelhouders. Misschien is het zelfs opvallender als ondernemingen geen zorgen hebben over de invloed van de wereldwijde politieke en economische turbulentie.

Tegelijkertijd heeft iedere onderneming haar eigen verhaal, in positief dan wel minder vrolijk makend opzicht. Een eerste rondgang in het aandeelhoudersseizoen 2022.

ZANDTOVENAAR

Het epicentrum van de mondiale digitalisering is Veldhoven. Daar is **ASML** monopolist op het gebied van de nieuwste generatie chipmachines. Ook afgelopen jaar kon ASML weer indrukwekkende cijfers overleggen. De omzet ging met een derde omhoog (13,6 miljard euro), de winst steeg twee keer zo hard (tot ruim zes miljard euro). De "ongevevenaarde" vraag naar zijn lithografiemachines is inmiddels groter dan het bedrijf aankan, zei ceo Peter Wennink onlangs bij de eerste kwartaalcijfers.

Zelfs de zes maanden geleden groots aangekondigde verdubbeling van de productiecapaciteit is al niet meer toereikend om de vraag van de chipproducenten als Intel, Samsung en TSMC bij te benen. Waar ASML aanvankelijk verwachtte in 2025 zeventig EUV-machines te maken, denkt Wennink nu dat het er eerder negentig worden. Met zijn toeleveranciers heeft Wennink inmiddels besproken wat er nodig is om aan de vraag te kunnen voldoen. De komende periode moet duidelijk worden of zij ASML nu kritische componenten kunnen voorzien. Aan het eind van dit jaar presenteert

**OOK DE
COMMISSARISSEN
VAN ASML
HEBBEN DE
HANDEN VOL
GEHAD, ZIJ HET
MET WAT
MINDER
GEAVANCEERDE
MATERIE**

Wennink nieuwe financiële doelstellingen voor 2025.

MERKWAARDIG INCIDENT

Ook de commissarissen van ASML hebben de handen vol gehad, zij het met wat minder geavanceerde materie. Zo was er een merkwaardig incident rond de voorgenomen voordracht van Deloitte als accountant vanaf 2025. Aandeelhouders hadden nauwelijks kennis kunnen nemen van dat plan, of het was alweer van de baan. Deloitte bleek een conflicterende rol als adviseur bij de Duitse lenzenfabrikant Carl Zeiss te vervullen. ASML heeft een aandelenbelang van 25 procent in een dochter van Carl Zeiss. De ASML-commissarissen kunnen het keuzeproces weer van voren af aan beginnen.

Het aangepaste bonusbeleid haalde de vergadering wel. Vijftien jaar lang was het rendement op het geïnvesteerde kapitaal een belangrijke maatstaf voor de jaarlijkse extra's voor bestuurders. Dat gaat veranderen, juist op het moment dat ASML voor een nieuwe investeringsronde staat, onder andere om de ontwikkeling van de opvolger van de EUV-systemen mogelijk te maken. De prestaties van ASML verdienen alle lof. Jammer dat er blijkbaar andere spelregels nodig zijn om die lof nog meer in klinkende munt om te zetten.

KOUD GESERVEERD

Voor maaltijdbezorgplatform **Just Eat Takeaway** (JET) belooft de ava op 4 mei een confrontatie met aandeelhouders te worden. JET kocht vorig jaar het Amerikaanse Grubhub voor ruim zes miljard euro, maar zette die kwakkelende bezorgdienst bij de tussentijdse handelsupdate twee weken geleden feitelijk alweer in de etalage. Op de beurs verloor JET het afgelopen jaar 70 procent van de marktwaarde. Met een beurswaarde van zes miljard euro is heel JET inmid-

dels minder waard dan wat het voor Grubhub betaalde. Grubhub verloor steeds meer terrein aan concurrenten als Uber en DoorDash. Een overtuigend plan dat voor een ommekeer moet zorgen, heeft ceo Jitse Groen nog niet. Het aantal bestellingen bij Grubhub daalde in het eerste kwartaal met 5 procent.

Voor een aantal aandeelhouders is de miskleun rond Grubhub reden om zich te onthouden van stemming bij de herbenoeming van Groen. De financieel directeur van JET wordt door sommigen helemaal geen nieuwe termijn gegund. Ook commissarissen zullen rekening moeten houden met een motie van wantrouwen. Vorig jaar al stemde ruim 11 procent van de aandeelhouders tegen de herbenoeming van president-commissaris Adriaan Nühn. Hij is ook als toezichthouder actief bij vastgoedbelegger Wereldhave en het onlangs met het nodige tumult overgenomen Hunter Douglas. De verwachting is dat het aantal tegenstemmen, gezien de recente tegenvallers, hoger zal uitvallen.

PRIJZENORLOG

JET leed vorig jaar een verlies van één miljard euro, een verzevenvoudiging ten opzichte van een jaar eerder. Dat kwam vooral door hoge investeringen in bijvoorbeeld het optuigen van een eigen bezorgdienst, het binnenhalen van nieuwe restaurants voor haar platform en kosten van overnames.

Na de overname van Grubhub ontstond al snel onvrede onder aandeelhouders. Dat JET met de Verenigde Staten plots actief werd in een nieuw land, waar partijen elkaar fel beconcurreren, kwam onverwacht. Bovendien had Groen net een jaar eerder in het Verenigd Koninkrijk Just Eat overgenomen. Sindsdien is JET daar met een prijzenoorlog bezig. Door het goedkoopst te zijn, hoopt het bedrijf klanten af te pakken van Uber Eats en